Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100820

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-10-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богатирьова Дарина Ігорівна
2. Daryna I. Bohatyrova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3739-4097

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Стоматологія

Дата захисту: 13-11-2023

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.003.101

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55, 76.29.55.05

Тема дисертації:

1. Клініко-лабораторне обґрунтування конструкцій повних знімних протезів у пацієнтів старечого віку з складними анатомо-фізіологічними умовами

2. Clinical and laboratory substantiation of complete removable denture construction in elderly patients with complicated anatomical and physiological conditions

Реферат:

1. Протягом життя людина поступово втрачає зуби. Причиною цього є такі патологічні захворювання, як карієс, парадонтит, соматичні хвороби, незадовільна гігієна порожнини рота, травми щелепно-лицевої ділянки. З віком відбуваються інволютивні процеси щелепно-лицевої ділянки, які різко прогресують при повній втраті зубів. Втрата жувального навантаження на ділянку обличчя, відсутність зубів антагоністів веде до зниження висоти прикусу, перепрограмуванню жувальних м’язів, появі значних змін в скронево-нижньощепних суглобах. Наслідком повної втрати зубів є значна атрофія кістки верхньої та нижньої щелеп, яка витончується, втрачається її об’єм, що значно зменшує ретенційні можливості для ПЗП. В першу чергу це відбувається з альвеолярною кісткою, яка має автономний розвиток і зберігає форму при наявності

постійних зубів. Такі анатомо-топографічні зміни щелепно-лицевої ділянки негативно впливають на фіксацію ПЗП і можливість мати повноцінну функцію мовлення, жування, ковтання та інше. В зв'язку з цим порушується стан людини в соціальному середовищі. Ці процеси стають особливо вираженими у пацієнтів з віком, які значно раніше втратили постійні зуби і неодноразово виготовляли ПЗП. Відновлення функції порожнини рота вимагає сучасної діагностики, яку практично провести людям в старечому (75 та більше років) віці досить складно через неможливість виконати умови їх проведення. В зв'язку з цим запланована наукова робота для визначення особливостей діагностики, клініки повної відсутності зубів, ускладнень, які супроводжують таких пацієнтів і надання їм ортопедичної допомоги. На основі проведених досліджень у дисертацій роботі встановлені нові теоретичні та практичні результати по обґрунтуванню конструкцій повних знімних протезів у пацієнтів старечого віку з складними анатомо-топографічними умовами. Визначені та розроблені нові критерії діагностики та особливості тактики лікування. Мета - підвищити ефективність діагностики, лікування пацієнтів старечого віку, які користуються ПЗП, за рахунок вивчення анатомо-топографічних особливостей щелеп, стану жувальних м'язів та СНЩС. Об'єкт дослідження - клінічні, лабораторні, функціональні дослідження жувального апарату пацієнтів старечого віку з повною втратою зубів. Предмет дослідження - ефективність діагностики, лікування пацієнтів старечого віку з складними анатомо-топографічними умовами. Згідно поставленої мети та завдань було досліджено та визначено стан ретенційних умов фіксації ПЗП при повній втраті зубів на верхній та нижній щелепах у пацієнтів старечого віку. Крім того, вивчено функціональні особливості жувальної мускулатури та визначено вікові особливості стану СНЩС та їх вплив на рухи нижньої щелепи при функції жуванні, мовленні, ковтанні. Оптимізовано жувальну функцію за рахунок удосконалення клініко-лабораторних етапів виговлення ПЗП та запропонованих оклюзійних схем у відповідності до результатів досліджень. Для виконання поставлених задач використовували: клінічні методи, електроміографію скроневих, власне жувальних, мімічних - колового м'яза рота, підіймач верхньої губи та підіймач кута рота, ортопантомографію, КТ, ТРГ у прямій та бічній проекціях, JVA, функціографію, статистичний аналіз, дослідження моделей в середньоанатомічному артикуляторі. Аналіз результатів проводився в пакеті EZR v. 1.54. Проводили перевірку розподілу на нормальність за критерієм Шапіро-Уілка. Для представлення кількісних показників у випадку нормального закону розподілу розраховувалось середнє значення (X) та стандартне відхилення (±SD), у випадку закону розподілу, відмінного від нормального розраховувалось медіанне значення (Me) та міжквартильний інтервал (QI -QIII). Для представлення якісних показників розраховувалась частота (%) та вірогідний інтервал (95% BI). При проведенні порівняння зміни кількісних ознак у випадку нормального закону розподілу використано критерій Стьюдента для пов'язаних вибірок, у випадку закону розподілу відмінного від нормального використовувався критерій Т-Вілкоксона для пов'язаних вибірок. Для проведення статистичного порівняння у всіх випадках були використані критерії з двосторонньої критичною областю, критичний рівень значимості прийнятий рівним 0,05. Для аналізу зв'язку між кількісними ознаками використовували метод кореляційного аналізу, розраховували показник рангової кореляції Спірмена.

2. Pathological conditions including caries, periodontitis, somatic diseases, inadequate oral hygiene, and injuries to the maxillofacial region contribute to this. Over time, permanent teeth wear down and are subsequently removed. Age-related involutive processes occur and progress quickly with complete tooth loss. As a result, the pressure of chewing, which stimulates elastic deformations and microcirculation, no longer maintains the contour of the face. The absence of antagonist teeth leads to a loss of the occlusal vertical dimension, resulting in the reprogramming of the masticatory muscles and significant changes in the temporomandibular joints. Partial and particularly complete tooth loss causes maxillary and mandibular bone atrophy, which is characterized by bone deterioration. The alveolar bone is primarily affected as it has autonomous development and retains its shape in the presence of permanent teeth. All these factors prevent adequate fixation of complete removable dentures (CRDs) and interfere with speaking, chewing, swallowing, etc. In this context, a person starts to encounter some social challenges. These processes become particularly pronounced in elderly patients, who usually lose their permanent teeth much earlier and are repeatedly provided with CRDs. Oral cavity reconstruction requires modern diagnostic procedures, which are quite difficult to carry out for people of gerontological age (75 years and older), as it is almost impossible

to fulfill the conditions for their implementation due to patient age characteristics. In this regard, the dissertation presents original research on the diagnostic peculiarities, clinical pattern, and complications of complete tooth loss and orthopedic care for edentulous patients. On the basis of the conducted research, new theoretical and practical results have been obtained. The findings demonstrate the efficiency of our complete removable denture construction in elderly patients with complicated anatomical and topographic conditions. New diagnostic criteria and treatment strategies have been identified and developed. The purpose of the research is to improve the effectiveness of treatment in edentulous elderly patients who use complete removable dentures by studying the anatomical and topographic characteristics of their jaws, the state of their masticatory muscles, and their TMJ. The object of the research is clinical, laboratory, and functional investigations of the masticatory apparatus of edentulous patients of gerontological. The subject of the research is effectiveness of diagnosis and treatment in patients of gerontological age with complex anatomical and physiological conditions . According to the established objectives and tasks, we identified the retention conditions of CRD fixation in elderly patients with edentulous upper and lower jaws. In addition, we studied the functional peculiarities of the masticatory musculature and determined the age-related features of the TMJ and their influence on the mandibular movements during chewing. According to the research findings, the masticatory function was enhanced due to improved clinical and laboratory stages of CRD production and suggested occlusal schemes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Богатирьова Д. І. Анатомо-топографічні зміни жувального апарату при повній втраті зубів у людей старечого віку. Сучасна стоматологія. 2022. № 3-4(111).С. 30-32.URL: https://www.dentalexpert.com.ua/index.php/stomatology/article/view/472/389
- Nespryadko V. P., Vovk V. V., Bohatyrova D. I. Comparative evaluation of the temporomandibular joint structures affected by TMJ dysfunction. Wiadomosci Lekarskie. - 2023. - Vol. 76(3). P. 495-499. ISSN: 0043-5147 doi: 10.36740/WLek202303105.
- Неспрядько В. П., Богатирьова Д. І. Стан мімічних та жувальних м’язів у людей похилого віку з повною втратою зубів, які користуються ПЗП. Сучасна стоматологія. 2023. № 1-2. С. 30-35. URL: https://dentalexpert.com.ua/index.php/stomatology/article/view/512/425

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Неспрядько Валерій Петрович

2. Valerii P. Nespriadko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фастовець Олена Олександрівна

2. Olena O. Fastovets

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2769-3244

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нідзельський Михайло Якович

2. Mykhailo Y. Nidzelskii

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-2026-4096

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченко, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фліс Петро Семенович
2. Petro S. Flis

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7675-793X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещук Олена Георгіївна
2. Olena H. Tereshchuk

Кваліфікація: к. мед. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2472-1526

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Жегулович Зінаїда Єгорівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Жегулович Зінаїда Єгорівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Паливода Роман
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна